

Sprawozdanie cząstkowe z realizacji zadania Budżet Obywatelski! Akcja Masz Głos, Masz Wybór (do 30.06.2014)

Nazwa organizacji / grupy: Stowarzyszenie „Projekt-Europa”

Miejscowość i województwo: Zamość, lubelskie

Zespół: 7

Kontakt z mieszkańcami, władzami i ew. kandydatami. Prosimy o opisanie wszystkich działań, które podjęliście aby informować o zadaniu Budżet Obywatelski!, (np. spotkania z mieszkańcami, w których uczestniczyliście, spotkania z przedstawicielami władz, rozmowy telefoniczne, korespondencja e-mail).

Liczne spotkania z wiceprezydentem miasta oraz z dyrektorem Wydziału Spraw Obywatelskich i Zarządzania Kryzysowego celem naniesienia zmian w przygotowywanym przez urzędników regulaminie Budżetu Obywatelskiego zanim został poddany pod konsultacje społeczne i wprowadzony uchwałą Rady Miasta w Zamościu w maju br (26.05.2014).

Aktywne uczestnictwo w konsultacjach społecznych, które miały miejsce w maju (8-15.05.2014). Konsultowany był regulamin BO. Wnieśliśmy kolejne swoje uwagi do przedstawionego regulaminu oraz zachęcaliśmy aktywnie lokalne organizacje pozarządowe (mailing informacji) oraz mieszkańców (m.in. zostało stworzone wydarzenie na facebook'u) do pochylenia się nad zapisami regulaminu i naniesieniem własnych uwag.

Poddanie pomysłu wiceprezydentowi miasta stworzenia strony www, która będzie miała za zadanie przekazywanie informacji nt. mechanizmów BO. Jako przykład podaliśmy stronę www przygotowaną w Poznaniu. Strona została utworzona i funkcjonuje pod adresem: <http://budzetobywatelski.zamosc.pl>.

Uczestnictwo w sesji Rady Miasta Zamość podczas której została przyjęta uchwała wprowadzająca Regulamin Budżetu Obywatelskiego (26.05.2014).

Organizacja Święta Samorządu Lokalnego w dniu 7 czerwca br.. Podczas tego wydarzenia rozdawaliśmy mieszkańcom raport pt. Budżet Partycypacyjny oraz materiały informacyjne takie jak: Narzędziownik Obywatelski, Karta Praw Mieszkańca i Budżet Obywatelski. W trakcie wydarzenia przyjmowaliśmy do specjalnie przygotowanej urny wnioski mieszkańców, które następnie zostały przez nas przekazane do władz miasta (bez cenzury). Efektem tego jest m.in. odkomarzanie miasta oraz deklaracja uporządkowania bardzo zaniedbanego i zaśmieconego terenu zielonego znajdującego się na granicy dwóch osiedli: Kilińskiego i Zamoyskiego.

Współpraca z mieszkańcami Osiedla Zamoyskiego przy tworzeniu wniosku do zamojskiego BO wraz z propagacją idei BO wśród szerszej grupy mieszkańców miasta poprzez Facebook oraz poprzez lokalne radio - Katolickie Radio Zamość. W udzielonym wywiadzie wraz z innymi mieszkańcami

ukazaliśmy potrzeby niektórych grup mieszkańców (dzieci, młodzieży, osób pracujących oraz seniorów) i przykłady sposobów ich zaspokojenia.

Uczestnictwo w spotkaniu informacyjnym nt. zasad składania wniosków do BO w dniu 30 czerwca br.

Praca nad pytaniami do kandydatów. Czy Wasza grupa zaczęła już pracować nad oceną budżetu obywatelskiego w mieście lub wypracowaniem propozycji? Z jakich korzystacie źródeł? Jakie tematy planujecie poruszyć?

Tak, korzystamy z materiałów udostępnionych na stronie maszglos.pl, reportu pt. Budżet Partycypacyjny (wyd. Instytut Obywatelski) oraz ze stron internetowych polskich miast, które wdrożyły BO w latach ubiegłych.

Opis procesu. Opiszcie krótko jak wygląda budżet obywatelski w Waszej gminie, na podstawie zebranych informacji? Jak wyglądają plany dotyczące BO?

BO został wprowadzony uchwałą Rady Miasta Zamość w dniu 26 maja 2014 roku. W tym rozdziale do dyspozycji mieszkańców jest 1 600 000,00 zł (100 000,00 zł na osiedle). Regulamin został opracowany przez urzędników i poddany konsultacjom społecznym (8-15 maja br.).

Wnioski do BO mogą zgłaszać wszyscy mieszkańcy bez względu na wiek, głosować na projekty natomiast mogą osoby, które ukończyły 16 rok życia. Pierwszy termin składania wniosków upływa 15 lipca br.

Aby zgłosić projekt, jego wnioskodawca musi zebrać 9 podpisów poparcia od mieszkańców z osiedla którego projekt dotyczy (sam też musi być jego mieszkańcem). Do 15 listopada br. ma nastąpić zaopiniowanie wszystkich zgłoszonych przez mieszkańców projektów. Do 20 listopada ma być zatwierdzona ostateczna lista projektów do głosowania. Do 30 listopada wszystkie projekty mają być podane do publicznej wiadomości zarówno te, które przeszły pozytywnie ocenę, jak i te które zostały zaopiniowane negatywnie.

Głosowanie nad projektami ma być przeprowadzone w terminie 2.02.2015-16.03.2015, po czym nastąpi ogłoszenie wyników i do 31 marca 2015 zostaną wprowadzone projekty o największej liczbie głosów mieszkańców do budżetu Miasta.

Propozycje. Czy na obecnym etapie realizacji zadania możecie sformułować już główne rekomendacje do zmian w realizacji lub wdrożenia procesu budżetu obywatelskiego w waszej gminie? Jeśli tak, to jakie?

Tak. Nasze uwagi są następujące:

§ 1. 3. W ramach Budżetu Obywatelskiego mogą być proponowane projekty inwestycyjne wynikające z zadań własnych gminy.

Zmiana: § 1. 3. W ramach Budżetu Obywatelskiego mogą być proponowane projekty wynikające z zadań własnych gminy.

Uzasadnienie: W ramach Budżetu Obywatelskiego mieszkańcy winni mieć możliwość zgłaszania projektów dotyczących wszystkich zadań własnych gminy, tak samo jak w przypadku zgłaszania inicjatywy lokalnej. Budżet Obywatelski nie powinien być w żadnym wypadku traktowany jako budżet inwestycyjny.

§ 2. 2. Każdemu z osiedli zostaje przypisana taka sama kwota wynosząca 1/16 ogólnej kwoty środków finansowych określonej przez Prezydenta Miasta w danym roku kalendarzowym.

Zmiana: § 2. 2. Każdemu z osiedli zostaje przypisana taka sama kwota wynosząca 1/16 ogólnej kwoty środków finansowych określonej przez Prezydenta Miasta w danym roku kalendarzowym oraz kwota środków finansowych, która zostanie przeznaczona na projekty dotyczące terenu całego miasta.

Uzasadnienie: Idealnym modelem BO jest podział środków finansowych względem osiedli z uwagi na budowanie przywiązania mieszkańców do tych „małych” społeczności oraz przyznanie środków na projekty ponad osiedlowe, co ma na celu budowanie odpowiedzialności za całe miasto.

§ 4. Propozycję projektu do zrealizowania w ramach Budżetu Obywatelskiego może zgłosić minimum 10 mieszkańców Miasta Zamość

Zmiana: § 4. Propozycję projektu do zrealizowania w ramach Budżetu Obywatelskiego może zgłosić każdy mieszkaniec, którego poprzez minimum 5 mieszkańców osiedla Miasta Zamość, którego projekt dotyczy oraz w przypadku projektów ponad osiedlowych minimum 10 mieszkańców Miasta Zamość.

§ 5. 2. Projekt może dotyczyć wyłącznie osiedla, w którym zamieszkuje zgłaszający mieszkaniec miasta.

Zmiana: § 5.2. Projekt może dotyczyć wyłącznie osiedla, w którym zamieszkuje zgłaszający mieszkaniec miasta lub terenu całego miasta.

§ 5. 4. Wypełniony formularz projektu składa się w terminie do 15 lipca. Decyduje data wpływu.

Zmiana: § 5.4. Wypełniony formularz projektu składa się wraz z budżetem przedsięwzięcia w terminie do 15 lipca. Decyduje data wpływu.

Uzasadnienie: Mieszkańcy dokonując kosztorysu przedsięwzięcia dowiadują się ile kosztują realizacje poszczególnych przedsięwzięć, co wpływa również na większe poszanowanie poczynionych inwestycji w środowisku lokalnym. Poza tym wiedzą dokładnie na co i jak wydatkowane są ich podatki. Przygotowując budżet projektu również pozyskują wiedzę czy ich projekt nie przekracza kwoty przyznanej na dany rok przez Prezydenta Miasta na dane osiedle/miasto (§ 5.3.).

§ 8. 2. Prawo do udziału w głosowaniu ma każdy mieszkaniec Miasta Zamość, który w dniu głosowania ukończył 16 rok życia.

Zmiana: § 8. 2. Prawo do udziału w głosowaniu ma każdy mieszkaniec Miasta Zamość.

Uzasadnienie: Istniejący zapis nie jest zgodny z Ustawą o samorządzie gminnym oraz z podjętą uchwałą przez Radę Miasta Zamość w sprawie konsultacji społecznych. Budżet Obywatelski jest formą konsultacji społecznych w związku z tym Prezydent Miasta ma obowiązek dokonać konsultacji z każdym mieszkańcem. Za dzieci głos mogą zagrać ich rodzice/opiekunowie lub przekazać im na piśmie zgodę.

Ponadto:

Powinien zostać utworzony Zespół do spraw Budżetu Obywatelskiego, w skład którego wchodzić powinni mieszkańcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, radni oraz urzędnicy. Mieszkańcy oraz przedstawiciele organizacji pozarządowych powinni być wybrani w oparciu o losowanie spośród osób/organizacji które wyraziły chęć pracy w ramach zespołu.

W ramach kompetencji zespołu powinny być prace nad regulaminem w oparciu o własne przemyślenia oraz uwagi mieszkańców. Powinno być to też ciało, do którego mogą odwołać się mieszkańcy co do podjętych decyzji przez Zespół Opiniujący. Aby mieszkańcy mogli dążyć do osiągnięcia celów Budżetu Obywatelskiego, tj.:

1. Maksymalizacja dostępu do istotnych informacji

- maksymalizacja istotnych informacji od uczestników procesu
- maksymalizacja informacji ze strony władz i administracji

- maksymalizacja wymiany informacji

2. Maksymalizacja uczestników BO

3. Maksymalizacja ideałów demokratycznych

- maksymalna transparentcja

- maksymalna reprezentatywność

4. Maksymalizacja sprawiedliwości w redystrybucji dóbr publicznych

5. Minimalizowanie trwania procesu

powinna następować ewaluacja prowadzonych działań oraz monitorowanie realizowanych projektów, co też powinno być w kompetencjach Zespołu ds. Budżetu Obywatelskiego.

Opracowując regulamin BO należy mieć przede wszystkim na uwadze kluczowe jego zasady:

Wiążący wynik procedury

Przejrzystość i jawność procedury

Otwartość i inkluzywność procesu

Zapewnienie przestrzeni do deliberacji (debaty) z udziałem mieszkańców

Wspieranie aktywności mieszkańców

Myślenie długofalowe

Powyższe uwagi zostały przekazane władzom przez nas w procesie konsultacji społecznych. W tym momencie uzupełnilibyśmy je również o wykreślenie punktu, który zezwala przewodniczącym osiedli bez jakichkolwiek konsultacji społecznych podpisywanie porozumień mających na celu łączenie budżetów kilku osiedli. Uważamy, że powinien być zachowany podział na osiedla oraz dodatkowo wydzielona pula na projekty ponad osiedlowe.

Inne działania. Czy podejmowaliście inne działania związane z budżetem obywatelskim lub kampanią profrekwencyjną? Opiszcie je krótko. Czy podjęliście jakieś działania na rzecz rozwoju grupy działającej na rzecz budżetu obywatelskiego? Jeśli tak to opiszcie je.

Przekazaliśmy plakaty i ulotki zachęcające obywateli do udziału w wyborach do Parlamentu Europejskiego, które otrzymaliśmy z CEO do zamojskich szkół. Do materiałów załączyliśmy pismo z prośbą o wywieszenie plakatów na tablicach informacyjnych placówek. W piśmie informowaliśmy również Dyrekcję o istnieniu strony glosuj.org.pl i zachęcaliśmy do odwiedzenia jej i wykorzystania materiałów na niej zamieszczonych przez nauczycieli historii, WOSu czy też wychowawców podczas godzin wychowawczych.

Materiały przekazaliśmy również miejskiej bibliotece.

O portalu glosuj.org.pl informowaliśmy również na naszym fan page na Facebook'u.

Dalsze działania – Wasze pomysły i plany.

Czy planujecie spotkać się z mieszkańcami Waszej gminy i włączyć ich w przygotowanie pytań do kandydatów? Kiedy? W jakiej formie?

Jakie macie pomysły na rozpowszechnianie informacji o kandydatach wśród mieszkańców? Z jakich form planujecie skorzystać? (np. organizacja debaty, internet, lokalne media, itp.)

Tak, mamy kilka pomysłów, w tym wspólnie z zamojskim Stowarzyszeniem „Padwa Północy” planujemy organizację debaty pomiędzy kandydatami. Jesteśmy na etapie układania listy pytań., planujemy w ten proces włączyć szerszą grupę mieszkańców.

Ponadto planujemy za pomocą Internetu przekazywać mieszkańcom informację o kandydatach i ich programach.

Współpraca. Jak oceniacie współpracę Urzędu podczas realizacji zadania?

Pozytywnie, choć w procesie wprowadzania BO w mieście widzieliśmy zbyt ni pośpiech, co spowodowało wiele niedociągnięć, które mogły być wyeliminowane gdyby w pracę nad regulaminem byli zaangażowani choćby w reprezentatywnej liczbie mieszkańcy, organizacje pozarządowe, radni oraz urzędnicy. Jak w każdej współpracy są blaski i cienie.

Inne informacje, które chcielibyście dołączyć do sprawozdania.

Uczestnictwo prezes Stowarzyszenia „Projekt-Europa” w podkarpackim Forum Inicjatyw Pozarządowych w dniu 28.06.2014 r. w charakterze prelegentki. Tematem wystąpienia było zaprezentowanie zgromadzonym przedstawicielom podkarpackich organizacji pozarządowych idei akcji Masz głos, masz wybór!